

Koulutuksen perusteet

AMMATILLISEEN PERUSKOULUTUKSEEN VALMENTAVA KOULUTUS

OPH:n määräys 5/011/2015

Salpauksen rehtorin hyväksymä

Voimassa toistaiseksi alkaen 1.8.2015

Täydennetty 5.10.2017 opiskelijapalvelujohtajan päätöksellä

SISÄLLYSLUETTELO

1	AMMATILLISEEN PERUSKOULUTUKSEEN VALMENTAVAN KOULUTUKSEN KUVAUS JA ARVOPERUSTA, TAVOITTEET, KOULUTUKSEN MUODOSTUMINEN JA ELINIKÄISEN OPPIMISEN AVAINTAIDOT	3
1.1	Koulutuksen kuvaus ja arvoperusta	3
1.2	Koulutuksen tavoitteet	4
1.3	Koulutuksen muodostuminen.....	4
1.4	Elinikäisen oppimisen avaintaidot.....	5
2	AMMATILLISEEN PERUSKOULUTUKSEEN VALMENTAVAN KOULUTUKSEN OSAT, OSAAMISTAVOITTEET JA OSAAMISEN ARVIOINTI	7
2.1	Pakollinen koulutuksen osa, 10 osp.....	7
2.1.1	Ammatilliseen koulutukseen orientoituminen ja työelämän perusvalmiuksien hankkiminen (10 osp).....	7
2.1.1.1	Itsetuntemus.....	7
2.1.1.2	Koulutuksen ja ammattien tuntemus	7
2.1.1.3	Opiskeluvalmiudet	7
2.1.1.4	Työelämään, ammatteihin ja oppisopimuskoulutukseen perehtyminen	8
2.1.1.5	Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja jatkosuunnitelmat.....	8
2.2	Valinnaiset koulutuksen osat, valittava yhteensä 50 osp.....	11
2.2.1	Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen, 10 - 30 osp	11
2.2.1.1	Viestintä ja vuorovaikutusosaaminen.....	11
2.2.1.2	Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen	14
2.2.1.3	Yhteiskunnassa tarvittava osaaminen.....	16
2.2.2	Työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen, 10 – 20 osp	18
2.2.3	Arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistaminen, 10 – 20 osp.....	21
2.2.4	Ammatillisen perustutkinnon osat tai osa-alueet, 0 – 10 osp	26
2.2.5	Vapaasti valittavat koulutuksen osat, 0 – 5 osp.....	26
3	LIITE 1. Polkukuvaus.....	27

1 AMMATILLISEEN PERUSKOULUTUKSEEN VALMENTAVAN KOULUTUKSEN KUVAUS JA ARVOPERUSTA, TAVOITTEET, KOULUTUKSEN MUODOSTUMINEN JA ELINIKÄISEN OPPIMISEN AVAINAIDOT

1.1 Koulutuksen kuvaus ja arvoperusta

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavassa koulutuksessa on yhdistetty neljä aiempaa eri kohderyhmille suunnattua valmistavaa, valmentavaa, ohjaavaa ja kuntouttavaa koulutusta. Yhdistämisen tarkoituksena oli muodostaa perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheeseen toimiva ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava yhtenäinen koulutuskokonaisuus, jossa kuitenkin huomioidaan erilaisten kohderyhmien erityistarpeet. Valmentava koulutus mahdollistaa yksilölliset opintopolut ja joustavoittaa siirtymistä tutkintotavoitteiseen ammatilliseen koulutukseen. Koulutuksen tarkoitus on edistää nivelvaiheen sujuvuutta, lisätä ammatillisen peruskoulutuksen läpäisyä ja näin ollen vastata koulutustakuun tavoitteisiin.

Koulutus on opiskelijalähtöistä ja perustuu alkukartoituksen jälkeen opiskelijan henkilökohtaisiin tarpeisiin ja kiinnostuksen kohteisiin. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma mahdollistaa koulutuksen suuntaamisen yksilöllisesti ja osaamistavoitteiden henkilökohtaisen valinnaisuuden. Koulutus on opiskelijalle kasvun, suunnittelun ja vaihtoehtojen punnitseminen aikaa.

Koulutuksessa on pakollinen koulutuksen osa ja sen lisäksi valinnaisia koulutuksen osia sekä liikkumavaraa koulutuksen osien osaamispisteissä. Näin opiskelija voi suunnitella opintonsa joustavasti henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti.

Koulutuksen ensisijaisena kohderyhmänä ovat perusopetuksen päättäneet nuoret, jotka tarvitsevat opiskeluvalmiuksien vahvistamista sekä ohjausta ja tukea koulutuksen ja ammatin valinnassa. Kohderyhmänä ovat myös eri syistä koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret, jotka eivät ole löytäneet itselleen sopivaa koulutuspaikkaa. Koulutus edistää myös erityistä tukea tarvitsevien ja maahanmuuttajataustaisten nuorten tasavertaisuutta koulutuksessa, työelämässä ja hyvän elämän saavuttamisessa yhteiskunnan jäsenenä.

Koulutus on suunnattu ensisijaisesti nuorille, mutta koulutukseen voivat osallistua myös aikuiset, jotka tarvitsevat valmiuksia ammatilliseen koulutukseen siirtymiseksi. Aikuiskohderyhmiä voivat olla erityisesti maahanmuuttajat sekä alan vaihtajat tai uudelleen kouluttautuvat henkilöt, joiden opiskeluvalmiuksissa on puutteita. Koulutukseen tulevien maahanmuuttajien tai maahanmuuttajataustaisten henkilöiden kielitaidon tulisi olla suomen tai ruotsin kielessä kielitaidon tasojen kuvausasteikolla tasoa A2.2.

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus suuntautuu ammatilliseen koulutukseen ja eroaa tässä suhteessa muista nivelvaiheen koulutuksista. Koulutuksella on tiivis yhteys työelämään, ja koulutuksen aikana on mahdollisuus suorittaa myös ammatillisen perustutkinnon tutkinnon osia. Lisäksi koulutusta järjestettäessä toimitaan yhteistyössä muiden nivelvaiheen sidosryhmien, kuten työpajatoimijoiden, sosiaali-, terveys- ja nuorisotyön viranomaisten sekä myös perusopetuksen järjestäjien kanssa.

Oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen sisältyy ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen. Oppisopimuskoulutukseen valmentautuvat opiskelijat voivat suorittaa henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti koulutuksen osien vaihtoehtoista itselleen sopivat (yhteensä vähintään 30 osp). Oppisopimuskoulutukseen valmentautuvalla opiskelijalla on mahdollisuus missä vaiheessa tahansa valmentavaa koulutusta siirtyä oppisopimusmuotoiseen tutkintotavoitteiseen ammatilliseen koulutukseen, kun hän löytää sopivan oppisopimuspaikan.

Koulutuksen arvoperusta

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus edistää koulutuksellista tasa-arvoa. Jokaisella opiskelijalla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua ammatilliseen koulutukseen sekä sijoittua koulutuksen jälkeen työhön ja yhteiskuntaan täysivaltaisena kansalaisena. Koulutuksen toteuttamisen keskeinen arvo on opiskelijälähtöisyys, jonka työvälineenä toimii henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Koulutuksen tavoitteena on tukea myös yhteisöllisyyttä ja yhdessä toimimista, jolloin opiskelija voi saada muilta tukea ja näin ollen kokea oppimisympäristön turvallisuutta. Koulutuksen keskeisiä arvoja ovat myös ihmisoikeuksien ja yksilöiden kunnioittaminen sekä toisten huomioon ottaminen.

1.2 Koulutuksen tavoitteet

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ammatilliseen peruskoulutukseen hakeutumiseksi sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto. Koulutuksen tavoite on myös edistää tasa-arvoa ja esteettömyyttä koulutuksessa. Koulutuksen avulla voidaan vahvistaa opiskelijoiden valmiuksia hakeutua jatkokoulutukseen ja suorittaa ammatillinen perustutkinto. Opiskelijoiden tulee saada riittävästi ohjausta ja tukea opinnoissa sekä tietoa erilaisista jatkokoulutusmahdollisuuksista. Koulutuksen tavoitteena on parantaa opiskelijan oppimaan oppimisen taitoja ja vahvistaa opiskelunvalmiuksia tulevaisuutta varten.

Erityistä tukea tarvitseville voidaan tarvittaessa liittää koulutukseen yhteistyössä kuntoutuspalvelujen tuottajien kanssa järjestettävää toimintaa, joka edistää opiskelijan kokonaiskuntoutusta. Pääpaino on pedagogisella, oppimista tukevalla kuntoutuksella. Sillä tarkoitetaan toimenpiteitä, jotka vahvistavat opiskelijoiden hyvinvointia, yksilöllisiä oppimisvalmiuksia ja osallistumismahdollisuuksia. Pedagogisen kuntoutuksen lähtökohtana ovat opiskelijan yksilölliset oppimisedellytykset, tarpeet ja odotukset, toimintakyky ja voimavarat.

1.3 Koulutuksen muodostuminen

Koulutuksen laajuus on 60 osaamispistettä ja koulutus muodostuu pakollisista, valinnaisista ja vapaasti valittavista koulutuksen osista. Muodostumistaulukon numerointi viittaa luvussa 2 käytettyihin koulutuksen osien numerointiin.

Koulutuksessa on yksi pakollinen osa sekä valinnaisia koulutuksen osia. Valinnaisista koulutuksen osista (2.2) opiskelija valitsee omien tavoitteidensa mukaisesti 50 osaamispistettä vastaavia osaamistavoitteita kohdista 2.2.1–2.2.5.

Koulutuksen valinnaisten osien osaamistavoitteet on määritelty laajuudeltaan koulutuksen osan suurimman osaamispistemäärän mukaan. Niistä voidaan laatia pienempiä kokonaisuuksia koulutuksen osan osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien pohjalta.

Valma-koulutus on nuorelle kasvun, suunnittelun ja vaihtoehtojen punnitsemisen aikaa. Koulutuskeskus Salpauksen Valma-koulutuksessa on rakennettu kolme erilaista valmennuspolkua, joista opiskelija voi valita omia tavoitteitaan parhaiten palvelevan polun. Työn kautta koulutukseen- polku käynnistyy elokuussa, lokakuussa ja tammikuussa, maahanmuuttajien polku ja kohti ammattia ja itsenäistä elämää – polku elokuussa.

- Maahanmuuttajaoppijan polku
- Kohti ammattia ja itsenäistä elämää –polku
- Työn kautta koulutukseen –polku

- Kohti oppisopimusta –polku

Polkukuvaukset liitteessä 1.

Koulutuksen osat

Laajuus osaamispisteinä

2.1 Pakollinen koulutuksen osa	10 osp
2.1.1 Ammatilliseen koulutukseen orientoituminen ja työelämän perusvalmiuksien hankkiminen	10 osp
2.2 Valinnaiset koulutuksen osat	50 osp
2.2.1 Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen	10–30 osp
2.2.2 Työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen	10–20 osp
2.2.3 Arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistaminen	10–20 osp
2.2.4 Ammatillisen perustutkinnon tutkinnon osat tai osa-alueet	0–10 osp
2.2.5 Vapaasti valittavat koulutuksen osat	0–5 osp

1.4 Elinikäisen oppimisen avaintaidot

Koulutuksen aikana valmentaudutaan myös elinikäisen oppimisen avaintaitojen saavuttamiseen. Avaintaitojen tavoitteena on tukea sellaisen osaamisen kehittymistä, jota tarvitaan jatkuvassa oppimisessa, työelämän tilanteissa selviytymisessä ja tulevaisuuden uusissa haasteissa. Elinikäisen oppimisen avaintaidot sisältyvät tarkemmin eri ammatillisten perustutkintojen ammattitaitovaatimuksiin.

Elinikäisen oppimisen avaintaitojen kuvaus

Oppiminen ja ongelmanratkaisu

Opiskelija suunnittelee toimintaansa sekä kehittää itseään ja työtään. Hän arvioi omaa osaamistaan. Hän ratkaisee työssään ongelmia sekä tekee valintoja ja päätöksiä. Hän toimii työssään joustavasti, innovatiivisesti ja uutta luovasti. Hän hankkii tietoa, jäsentää, arvioi ja soveltaa sitä.

Vuorovaikutus ja yhteistyö

Opiskelija toimii tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja selkeästi, rakentavasti ja luottamusta herättäen. Hän toimii yhteistyökykyisesti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä sekä kohtelee erilaisia ihmisiä tasavertaisesti. Hän noudattaa yleisesti hyväksytyjä käyttäytymissääntöjä ja toimintatapoja. Hän hyödyntää saamaansa palautetta toiminnassaan.

Ammattietiikka

Opiskelija toimii työssään ammatin arvoperustan mukaisesti. Hän sitoutuu työhönsä ja toimii vastuullisesti noudattaen tehtyjä sopimuksia ja ammattiinsa kuuluvaa etiikkaa.

Terveys, turvallisuus ja toimintakyky

Opiskelija toimii turvallisesti ja vastuullisesti työ- ja vapaa-aikana sekä liikenteessä ja ylläpitää terveellisiä elintapoja sekä toiminta- ja työkykyään. Hän työskentelee ergonomisesti ja hyödyntää alallaan tarvittavan terveystiikunnan sekä ehkäisee työhön ja työympäristöön liittyviä vaaroja ja terveysthaittoja.

Aloitekyky ja yrittäjyys

Opiskelija edistää toiminnallaan tavoitteiden saavuttamista. Hän toimii aloitteellisesti ja asiakaslähtöisesti työntekijänä ja/tai yrittäjänä. Hän suunnittelee toimintaansa ja työskentelee tavoitteiden saavuttamiseksi. Hän toimii taloudellisesti ja tuloksellisesti ja johtaa itseään. Hän mitoittaa oman työnsä tavoitteiden mukaan.

Kestävä kehitys

Opiskelija toimii ammattinsa kestävän kehityksen ekologisten, taloudellisten, sosiaalisten sekä kulttuuristen periaatteiden mukaisesti. Hän noudattaa alan työtehtävissä keskeisiä kestävän kehityksen säädöksiä, määräyksiä ja sopimuksia.

Estetiikka

Opiskelija ottaa toiminnassaan huomioon oman alansa esteettiset tekijät. Hän edistää tai ylläpitää työympäristönsä viihtyisyyttä ja muuta esteettisyyttä.

Viestintä ja mediaosaaminen

Opiskelija viestii monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti tilanteeseen sopivalla tavalla hyödyntäen kielitaitoaan. Hän havainnoi, tulkitsee sekä arvioi kriittisesti erilaisia mediatuotteita, käyttää mediaa ja viestintäteknologiaa sekä tuottaa media-aineistoja.

Matematiikka ja luonnontieteet

Opiskelija käyttää peruslaskutoimituksia työssä vaadittavien ja arkipäivän laskutehtävien ratkaisemisessa. Hän käyttää esim. kaavoja, kuvaajia, kuvioita ja tilastoja ammattitehtävien ja -ongelmien ratkaisemisessa, ja hän soveltaa fysiikan ja kemian lainalaisuuksiin perustuvia menetelmiä ja toimintatapoja työssään.

Teknologia ja tietotekniikka

Opiskelija hyödyntää ammatissa käytettäviä teknologioita monipuolisesti. Hän ottaa työssään huomioon tekniikan hyödyt, rajoitukset ja riskit. Hän käyttää tietotekniikkaa monipuolisesti ammatissaan ja kansalaisena.

Aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit

Aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit Opiskelija käyttää hyödykseen tietoa yhteiskunnan perusrakenteista ja toimintavoista sekä osallistuu rakentavalla tavalla yhteisön toimintaan ja päätöksentekoon. Hän toimii oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti sekä työssä että arkielämässä. Hän pyrkii aktiivisella toiminnalla vaikuttamaan epäkohtien poistamiseen. Hän noudattaa tasa-arvoja yhdenvertaisuuslakeja. Hän toimii asiallisesti ja työelämän vaatimusten mukaisesti eri kulttuuritaustan omaavien ihmisten kanssa kotimaassa ja kansainvälisissä toiminnoissa.

2 AMMATILLISEEN PERUSKOULUTUKSEEN VALMENTAVAN KOULUTUKSEN OSAT, OSAAMISTAVOITTEET JA OSAAMISEN ARVIOINTI

2.1 Pakollinen koulutuksen osa, 10 osp

2.1.1 Ammatilliseen koulutukseen orientoituminen ja työelämän perusvalmiuksien hankkiminen (10 osp)

Opiskelija on selvillä kiinnostuksen kohteistaan sekä valmiuksistaan ja mahdollisista esteistään suhteessa koulutukseen ja työelämään. Opiskelija hankkii tietoa koulutuksista, käytännön työelämästä ja ammateista. Hän oppii tekemään ammatinvalintaa, koulutusta ja elämänuraa koskevia valintoja ja ratkaisuja sekä hyödyntämään saamaansa palautetta. Hän valmistautuu opiskelemaan ammatillisessa tutkintotavoitteisessa koulutuksessa sekä suorittamaan ammatillisen perustutkinnon joko ammatillisena peruskoulutuksena tai oppisopimuskoulutuksena.

Osaamistavoitteet

2.1.1.1 Itsetuntemus

Opiskelija

- selvittää fyysisiä, sosiaalisia ja psyykkisiä edellytyksiään uran- ja ammatinvalinnan pohjaksi ja tunnistaa kehittymistarpeitaan
- tunnistaa omia kiinnostuksiaan, soveltuvuuttaan ja mahdollisia esteitään oppijana koulutusta suunniteltaessa
- selvittää omalle elämälle asettamia tavoitteita ja toiveita sekä tunnistaa elämäntilanteensa mahdollisia haasteita
- parantaa mahdollisuuksiaan suorittaa ammatillinen perustutkinto.

2.1.1.2 Koulutuksen ja ammattien tuntemus

Opiskelija

- tuntee Suomen koulutusjärjestelmän periaatteet ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen muodot, ammatillisen perustutkinnon suorittamistavat ja muita koulutuksia
- on selvillä eri ammateista ja työympäristöistä sekä itseään kiinnostavien ammattien perusedellytyksistä tavoitteena löytää itselleen sopiva koulutusmuoto
- perehtyy eri koulutusalojen pääsyvaatimukseen, hakumenettelyyn ja valintakriteereihin.

2.1.1.3 Opiskeluvalmiudet

Opiskelija

- arvioi omia opiskelutaitojaan ja oman oppimisensa vahvuuksia sekä kehittämiskohtia
- asettaa omia oppimistavoitteitaan
- viestii ja toimii vuorovaikutustilanteissa erilaisia viestintä- ja kommunikointikeinoja käyttäen
- osaa toimia ryhmätyötilanteissa ja oppii ryhmän avulla.

2.1.1.4 Työelämään, ammatteihin ja oppisopimuskoulutukseen perehtyminen

Opiskelija

- tutustuu ammatilliseen opiskeluun käytännössä ja hahmottaa työssäoppimisen osana tutkintoon johtavaa ammatillista koulutusta
- hankkii työpaikalla kokemusta ja tietoa ammasteista, työtehtävistä ja työympäristöistä ja muodostaa käsityksen soveltuvuudestaan toimia eri ammasteissa
- ymmärtää sosiaalisten taitojen merkityksen työelämässä ja työryhmien jäsenenä
- tuntee työnhakumenetelmiä ja työllistymiseen vaikuttavia tekijöitä
- tuntee oppisopimuskoulutuksen peruseriaatteen ja edellytykset siihen osallistumiselle
- tuntee työelämän pelisäännöt ja tehdyt sopimukset sekä noudattaa niitä käytännössä
- tietää tarvitsemansa työturvallisuusohjeet ja noudattaa niitä
- ottaa vastaan ohjausta ja palautetta työpaikkaohjaajalta ja ohjaavalta opettajalta.

2.1.1.5 Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja jatkosuunnitelmat

Opiskelija

- ymmärtää, miten koulutus vaikuttaa ammattitaidon saavuttamiseen ja töihin sijoittumiseen
- käyttää henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa opintojensa pohjana ja tekee jatkosuunnitelman.

Osaamisen arviointi

Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi, kun opiskelija

- arvioi realistisesti ammatinvalinnan edellytyksiään ja selkiyttää tavoitteitaan suhteessa koulutusten vaatimukseen
- arvioi omaa käytännön työskentelyään suhteessa tavoitteisiinsa ja työskentelee suunnitelmallisesti omien (oppimis)tavoitteidensa mukaisesti
- osaa hakea tukea opiskeluun ja elämäntilanteeseen mahdollisesti liittyviin haasteisiin ja niiden ratkaisemiseen
- hankkii tietoa koulutuksista ja ammasteista käyttäen monipuolisesti eri lähteitä ja välineitä
- asettaa realistisesti koulutustavoitteita ja tekee toteuttamiskelpoisen urasuunnitelman sekä vaihtoehtoisia jatkosuunnitelmia
- hakee kiinnostuksensa mukaisesti koulutuksiin ja tietää mistä saa lisätietoa
- kehittää aktiivisesti opiskelutaitojaan ja opiskelee itselleen parhaiten soveltuvalla opiskelutyyllillä
- kommunikoi ammatillisen peruskoulutuksen ja työelämän edellyttämällä tavalla
- toimii yhteistyökykyisesti erilaisten ihmisten kanssa ryhmän jäsenenä
- perehtyy työelämään ja/tai oppisopimukseen koulutusmuotona sovitulla tavalla
- tuntee erilaisia työelämäympäristöjä ja työtehtäviä
- osaa käyttää erilaisia työllistymiseen ja työn tekemiseen liittyviä tukipalveluita ja -toimia
- noudattaa työelämän keskeisiä pelisääntöjä, tehtyjä sopimuksia ja työturvallisuusohjeita
- vastaanottaa saamansa palautteen asiallisesti ja hyödyntää sitä tavoitteiden asettelussa

- laatii opiskelun alkaessa yhdessä opettajien kanssa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, jossa asettaa koulutustaan ja kehitystään koskevia tavoitteita
- seuraa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman etenemistä ja ottaa vastuun opiskelustaan
- on selvillä siitä, miten hakeutua ammatilliseen peruskoulutukseen tai oppisopimukseen ja hänellä on jatkosuunnitelma.

Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytyt – merkinnän lisäksi.

Oppimistavoitteet Salpauksen Valma-koulutuksessa

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen opintojen pakollisessa osassa oppimistavoitteena on hankkia perusvalmiudet ammatilliseen koulutukseen hakeutumiseksi ja ammatillisen koulutuksen loppuun viemiseksi. Opiskelija saa käsityksen erilaisista koulutus- ja ammattialoista sekä erilaisten opiskelupolkujen eri vaihtoehdoista. Opiskelijan valmiuksia tunnistaa ja arvioida omia kiinnostuksen kohteitaan vahvuuksiaan ja valmiuksiaan vahvistetaan mm. itsetuntemusta lisäävillä opinnoilla. Myös mahdolliset esteet ammatin valinnassa on huomioitava.

Opiskelija harjoittelee itsearviointia ja sen merkitystä omalle opiskelulle ja kehittymiselleen. Opintojen alussa kartoitetaan erilaisilla lähtötasokartoituksilla opiskelijan aiemmin hankittua osaamista ja vahvuuksia. Lisäksi kartoitetaan mahdollisia oppimisen esteitä tai hidasteita sekä oppimiseen ja opiskeluun liittyvä kehittämistarpeita. Opiskeluvaihtumista vahvistetaan oppimaan oppimisen taitoja kartuttamalla sekä kertaamalla ja harjoittelemalla ammatillisissa opinnoissa tarvittavia taitoja ja valmiuksia.

Opintojen pakolliseen osaan sisältyy myös työelämään tutustumisjakso, jossa opiskelijan tavoitteena on opiskella yleisiä työelämävalmiuksia ja tutustua työelämän ammatteihin ja niiden vaatimuksiin. Käytännön työelämään tutustumisen kautta opiskelija myös oppii hahmottamaan omia vahvuuksiaan ja valmiuksiaan sekä kiinnostuksen kohteitaan.

Kaiken kerätyn lähtötiedon perusteella käynnistetään hops-työskentely omien tavoitteiden hahmottamiseksi ja jatko-opiskeluun kannustamiseksi. Lisäksi riittävien tukitoimien varmistamiseksi erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille laaditaan yhteistyössä nuoren tukiverkostossa olevien kanssa henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, hojks. Tavoitteet laaditaan Valma-opiskeluun ja oman opintopolun suunnitteluun Valman jälkeen. Opiskelijan henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa täydennetään opintojen edetessä yhdessä opiskelijoiden, ryhmänohjaajan, huoltajien, opinto-ohjaajan ja muiden toimijoiden kanssa niin, että opintojen lopussa jokaisella opiskelijalla on olemassa jatkosuunnitelma.

Sisältö Salpauksen Valma-koulutuksessa

Oppimistavoitteet

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja jatkosuunnitelmat

- olen käynyt HOPS-keskustelua ryhmänohjaajani kanssa
- osaan arvioida omaa soveltuvuuttani erilaisiin ammatteihin
- osaan asettaa itselleni tavoitteita ja tehdä töitä niiden eteen
- olen tehnyt jatkosuunnitelman

Opiskeluvalmiudet

- olen tehnyt ainakin yhden oppimistyylytestin ja tiedän miten opin parhaiten
- olen tutustunut erilaisiin opiskeluympäristöihin (fyysiset & digitaaliset opiskeluympäristöt)
- osaan vastaanottaa ja antaa palautetta
- osaan seurata opintojeni edistymistä
- osaan hallita ajankäyttöäni

Itsetuntemus

- olen tehnyt persoonallisuustestin
- osaan keskustella erilaisten ihmisten kanssa
- ymmärrän terveen itsetunnon merkityksen hyvinvoinnille
- tunnen omat vahvuuteni
- tunnistan tuen tarpeeni
- ymmärrän mistä ennakkoluulot ja asenteet syntyvät
- osaan ottaa toiset huomioon

Koulutuksen ja ammattien tuntemus

- olen tutustunut ammatillisen koulutuksen eri vaihtoehtoihin
- olen keskustellut opinto-ohjaajan kanssa erilaisista koulutusvaihtoehdoista
- tunnen Suomen koulutusjärjestelmän peruseriaatteet
- olen tehnyt ammatinvalintaan liittyvän AVO-testin

Työelämään, ammatteihin ja oppisopimuskoulutukseen perehtyminen

- osaan hakea itseäni kiinnostavan TET-paikan
- osaan hankkia, täyttää ja palauttaa TET-asiapaperit
- olen suorittanut työelämäjakson hyväksytysti
- tiedän työpaikan ohjeet ja säännöt ja noudatan niitä

Toteutussuunnitelma Salpauksen Valma-koulutuksessa

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen pakollisen koulutuksen osan osaaminen hankintaan erilaisia oppimisympäristöjä ja menetelmiä käyttäen. Oppimisympäristönä toimii koko Koulutuskeskus Salpaus, oppilaitoksen luokkahuoneet, työsalit, pienryhmätilat, Salpauksen työelämälähtöiset oppimisympäristöt, verkko-oppimisen alustat, blogit, portfolioit, TET-paikka, yrityskäynnit, erilaiset retket ja tutustumiskäynnit, leirikoulu, messut, museot ja tapahtumat.

Oppimismenetelmistä yksilöllisellä ohjauksella ja tuella varmistetaan hopsien, hojksien ja jatkosuunnitelmien syntyminen ja niiden tarkentaminen valmentavan vuoden eri vaiheissa vähintään jaksojen vaihtuessa ja TET-jakson jälkeen. Myös pienryhmäopiskelu mahdollistaa tavoitteisiin pääsemisen. Opetusmenetelminä lisäksi ryhmäopetus- ja ohjaus, itseoppiminen kirjallisia ja suullisia ryhmä- ja yksilötehtäviä tekemällä, oppimispäiväkirjat, yhteistoiminnallinen oppiminen, työpajatyöskentely, verkkoavusteinen oppiminen, projektioppiminen, itsearviointi ja jatkuvan palautteen käsittely, tutustumiskäynnit ja asiantuntijaluennot sekä tutoropiskelijoiden ja muiden ammattiin opiskelevien käynnit.

TET-jakson ohjausta voidaan tukea erilaisilla mobiileilla sovelluksilla.

2.2 Valinnaiset koulutuksen osat, valittava yhteensä 50 osp

2.2.1 Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen, 10 - 30 osp

Opiskelija saavuttaa opiskelutaidot, jotka tukevat oppimista sekä valmentavassa koulutuksessa että ammatillisessa peruskoulutuksessa. Opiskelija vahvistaa tietopohjaansa ja sitoutuu opiskeluun. Hän parantaa mahdollisuuksiaan tulla valituksi ammatilliseen koulutukseen sekä tarvittaessa korottaa perusopetuksen oppimäärän arvosanoja. Oppimisen vahvistamisen osa-alueet valitaan opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti

Salpauksen Valma-koulutuksessa on mahdollisuus korottaa peruskoulun arvosanoja neljässä oppiaineessa: matematiikka, äidinkieli, englanti ja ruotsi. Opetus järjestetään yhteistyössä Lahden kaupungin Salpausselän peruskoulun kanssa. Opetus annetaan Salpauksessa, kokeet laaditaan Salpausselän koulussa. Arviointi tapahtuu molempien oppilaitosten opettajien yhteistyönä. Peruskoulun päättötodistuksen arvioinnista päättää peruskoulun opettajat. Salpausselän koulun rehtori allekirjoittaa erillisen todistuksen perusopetuksen oppimäärän suorittamisesta kyseisissä oppiaineissa. Korotetut numerot ovat käytettävissä yhteishaussa ja näin parantavat opiskelijan mahdollisuuksia tulla valituksi tutkintoon johtavaan koulutukseen.

2.2.1.1 Viestintä ja vuorovaikutusosaaminen

Tämä koulutuksen osa-alue voi sisältää suomi/ruotsi äidinkielenä tai suomi/ruotsi toisena kielenä (S2/R2)-opintoja, vieraan kielen opintoja sekä toisen kotimaisen kielen opintoja ja muita viestintä- ja vuorovaikutustaitoja tukevia opintoja.

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- kehittää ja arvioi opiskelutaitojaan, monilukutaitoaan ja viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan käyttäen itselleen soveltuvia kommunikointikeinoja
- arvioi ja kehittää suomen tai ruotsin kielen taitoaan ja tunnistaa eri tekstilajeja sekä hallitsee ammattiviestinnän perusteita
- osaa hakea tietoa eri tietolähteistä ja välineistä käyttäen sekä toimia monimediaisessa ympäristössä
- hallitsee vieraan kielen perusteita sillä tasolla, että voi osallistua ammatilliseen koulutukseen kuuluviin vieraan kielen opintoihin
- ymmärtää toisen kotimaisen kielen perusteita sillä tasolla, että voi osallistua ammatilliseen koulutukseen kuuluviin toisen kotimaisen kielen opintoihin.

Vieraskielisten opiskelijoiden/maahanmuuttajien suomen/ruotsin kielen tavoitteena on saavuttaa B1-tasoinen kielitaito kuullun ymmärtämisessä, puhumisessa, luetun ymmärtämisessä ja kirjoittamisessa.

Osaamisen arviointi

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija:

- ymmärtää, tulkitsee ja tuottaa suullisia, kirjallisia ja kuvallisia tekstejä suomen tai ruotsin kielellä arkielämän, ammatillisen koulutuksen ja työelämän edellyttämällä tavalla

- viestii aktiivisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja monimediaisissa ympäristöissä tilanteen mukaisella tavalla sekä noudattaa turvallisen netin käytön periaatteita
- hankkii tietoa monipuolisesti eri lähteistä sekä arvioi tietoa ja sen lähteitä kriittisesti
- ymmärtää ja tuottaa viestejä vieraalla kielellä sekä kirjallisesti että suullisesti tai vaihtoehtoisella kommunikointitavalla
- ymmärtää ja tuottaa viestejä toisella kotimaisella kielellä sekä kirjallisesti että suullisesti tai vaihtoehtoisella kommunikointitavalla.

Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytyt – merkinnän lisäksi. Lisäksi todistukseen merkitään tarvittaessa opiskelijan saavuttama kielitaidon taso eurooppalaisen viitekehysten mukaan.

Jos opiskelija korottaa koulutuksen yhteydessä perusopetuksen oppimäärän arvosanoja (perusopetuslain 628/98, 38 §:n mukaisessa erityisessä tutkinnossa), annetaan niitä hyväksytysti suorittaneille erillinen todistus perusopetuksen oppimäärän suorittamisesta kokonaan tai osittain.

Jos opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osa-alueita, se osaaminen arvioidaan yhteisten tutkinnon osien arviointia koskevien määräysten mukaisesti.

Oppimistavoitteet Salpauksen Valma-koulutuksessa

Salpauksen Valma-koulutuksen viestintä- ja vuorovaikutusosaamisen opetuksessa tavoitteena on, että opiskelija parantaa ammatillisiin opintoihin pääsyn edellytyksiään sekä opinnoissa tarvittavaa tietopohjaa ja valmentautuu perusopetuksen arvosanojen korottamiseen oman opiskelusuunnitelman mukaisesti. Opiskelija saavuttaa sellaisen äidinkielen, suomen kielen ja vieraiden kielten osaamisen, joka mahdollistaa opintojen jatkamisen ja niistä suoriutumisen ammatillisessa peruskoulutuksessa.

Opiskelutaitojen oppimisen tavoitteena on, että opiskelija oppii opiskelussa, työssä ja arkielämässä tarvittavia valmiuksia, joita voi hyödyntää jatko-opinnoissa ja koko tulevassa elämässä. Hyvät opiskelutaidot edesauttavat opiskeluun sitoutumista ja vahvistavat motivaation löytymistä ja ylläpitämistä. Opiskelija oppii asettamaan omia tavoitteitaan ja työskentelemään tavoitteellisesti.

Sisältö Salpauksen Valma-koulutuksessa

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen

1. Äidinkielen perusteet

Oppimistavoitteet

- Itsestä kertominen puhuen ja kirjoittaen tilanteen mukaan
- Oikeinkirjoituksen hallinta, alkukirjaimet, yhdyssanat ja välimerkit
- Lyhyiden asiatekstien kirjoittaminen esim. mielipidekirjoitus ja raportti
- Luetunymmärtäminen ja tekstin tiivistäminen
- Tiedonhaku erilaisista lähteistä
- Erilaiset mediat ja niiden käyttö, medialukutaito
- Erilaiset viestintätilanteet esim. ryhmätehtävät, ohjeiden antaminen ja vastaanottaminen, esiintyminen

2. Englannin perusteet

Oppimistavoitteet

- osaan toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
 - esittäytyminen ja kuulumiset
 - ravintolassa tilaaminen ja maksaminen
 - ostoksilla käyminen ja maksaminen
 - matkustaminen
- osaan toimia erilaisissa viestintätilanteissa
 - englanninkielisten tekstien ymmärtäminen
 - lyhyiden viestien kirjoittaminen
 - kuullun ymmärtäminen
 - tiedon hakeminen eri lähteistä

3. Suomi toisena kielenä

Oppimistavoitteet

- opiskelija oppii seuraamaan pääpiirteittäin selkeän asiapuheen tai –kirjoituksen pääkohtia.
- opiskelija kartuttaa yleiskielen sanavarastoaan ja kehittää kieliopin tuntemusta edelleen.
- opiskelija pystyy hankkimaan suomen kielellä omatoimisesti tietoa eri asioista.
- opiskelija selviytyy useimmissa tutuissa kielenkäyttötilanteissa puhumalla ja kirjoittamalla
- opiskelija ymmärtää yleistietoa tai tuttuja aiheita sisältäviä tekstejä ja puhetta.

4. Opiskelutaidot

Oppimistavoitteet

- oman toiminnan ohjaus
- opiskelutekniikat ja – tyyli
- arviointi
- tiedonhaku ja – käsittely
- verkko-oppiminen
- medialukutaito
- omien oppimistapojen tunnistaminen ja kehittäminen
- omat opiskeluvahvuudet ja – kehittymistarpeet
- itsearviointitaidot ja niiden merkitys omalle opiskelulle ja kehittymiselle

Toteutussuunnitelma Salpauksen Valma-koulutuksessa

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskeluvaiheiden vahvistaminen viestintä ja vuorovaikutusosaamisen osalta hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja menetelmiä käyttäen. Oppimisympäristönä toimii koko Koulutuskeskus Salpaus, oppilaitoksen luokahuoneet, atk-luokka, pienryhmätilat, verkko-oppimisen alustat, blogit, portfoliot, TET-paikka, erilaiset retket ja tutustumiskäynnit, messut, museot ja tapahtumat.

Oppimismenetelmistä yksilöllisellä ohjauksella ja tuella varmistetaan hopsien, hojksien tarkentaminen valmentavan vuoden eri vaiheissa vähintään jaksojen vaihtuessa. Myös pienryhmäopiskelu mahdollistaa tavoitteisiin pääsemisen. Opetusmenetelminä

lisäksi ryhmäopetus- ja ohjaus, itseoppiminen kirjallisia ja suullisia ryhmä- ja yksilötehtäviä tekemällä, oppimispäiväkirjat, yhteistoiminnallinen oppiminen, verkkoavusteinen oppiminen, projektioppiminen, itsearviointi ja jatkuvan palautteen käsittely, tutustumiskäynnit. Ohjausta voidaan tukea erilaisilla mobiileilla sovelluksilla.

2.2.1.2 Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen

Tämä koulutuksen osa-alue voi sisältää matematiikan, fysiikan, kemian sekä tieto- ja viestintäteknologian opintoja.

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- hallitsee ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelua varten tarvittavat matematiikan perustiedot ja -taidot
- harjoittaa ja syventää päättely- ja päässäälaskutaitojaan
- osaa lukea ja tulkita tilastoaineistoja
- saavuttaa tiedolliset valmiudet fysiikan ja kemian opiskeluun ammatillisessa peruskoulutuksessa
- hyödyntää ja syventää tieto- ja viestintäteknologian osaamistaan
- ymmärtää mihin luonnontieteelliset kysymykset liittyvät jokapäiväisessä elämässä, elinympäristössä ja yhteiskunnassa.

Osaamisen arviointi

Opiskelija

Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi, kun opiskelija:

- käyttää tarkoituksenmukaisesti peruslaskutoimituksia, prosenttilaskennan perusteita, tärkeimpiä mittayksiköiden muunnoksia ja geometriaa matemaattisten ongelmien ratkaisemiseksi ja arvioi tulosten oikeellisuutta
- käyttää sujuvasti laskustrategioita ja tarvittaessa apuvälineitä matemaattisten tehtävien ratkaisemiseen ja osaa ratkaista matemaattisia ongelmia yhtälöiden avulla
- osaa ohjattuna tulkita oikein tilastoaineistoja ja diagrammeja sekä tehdä niistä päätelmiä
- käyttää keskeisimpiä arkielämään ja ympäristöön liittyviä fysiikan ja kemian käsitteitä, kuvaa ja selittää ohjattuna erilaisia luonnontieteellisiä ilmiöitä ja lainalaisuuksia
- käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa monipuolisesti ja tietoturvasestisesti
- ymmärtää eri asioiden välisiä yhteyksiä ja riippuvuuksia.

Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytty – merkinnän lisäksi.

Jos opiskelija korottaa koulutuksen yhteydessä perusopetuksen oppimäärän arvosanoja (perusopetuslain 628/98, 38 §:n mukaisessa erityisessä tutkinnossa), annetaan niitä hyväksytysti suorittaneille erillinen todistus perusopetuksen oppimäärän suorittamisesta kokonaan tai osittain.

Jos opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osa-alueita, se osaaminen arvioidaan yhteisten tutkinnon osien arviointia koskevien määräysten mukaisesti.

Oppimistavoitteet Salpauksen Valma-koulutuksessa

Salpauksen Valma-koulutuksen matemaattis-luonnontieteellisen osaamisen opetuksessa tavoitteena on, että opiskelija parantaa ammatillisiin opintoihin pääsyn edellytyksiään sekä opinnoissa tarvittavaa tietopohjaa ja valmentautuu perusopetuksen matematiikan arvosanan korottamiseen oman opiskelusuunnitelman mukaisesti. Opiskelija saavuttaa sellaisen matemaattisten ja tietoteknisten taitojen osaamisen, mikä mahdollistaa opintojen jatkamisen ja niistä suoriutumisen ammatillisessa peruskoulutuksessa.

Sisältö Salpauksen Valma-koulutuksessa

1. Matematiikan perusteet

Oppimistavoitteet

- peruslaskutaidot
 - merkisäännöt, laskujärjestys, murtoluku, potenssit ja juuret
- prosentit
 - prosentin käsite, peruslaskut, soveltavia käytännön prosentteja, alv ja korko
- ongelmanratkaisut
 - verrannot, yksinkertaiset yhtälöt, käytännön ongelmat
- geometria
 - piirit ja pinta-alat, tilavuudet, perusmuodot

2. Tieto- ja viestintäteknikka ja sen hyödyntäminen

Valma-koulutuksen tieto- ja viestintäteknikka ja sen hyödyntäminen on sisällöltään sama kuin ammatillisen perustutkinnon yhteisen tutkinnon osan, matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, tieto- ja viestintäteknikka ja sen hyödyntäminen. Opinnot voidaan myöhemmin tunnustaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa.

Osaamistavoitteet ja arviointi

<https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/1984701>

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa käyttää yleisimpiä tieto- ja viestintäteknikan sovelluksia ja hyödyntää niiden käyttöön tarkoitettuja ohjeita ja oppaita
 - Salpauksen sähköiset palvelut esimerkiksi koulutuskeskuksen sivujen käyttö, Pakki, Ressu
 - oppimisympäristöt Salpauksessa: moodle, sähköposti, selainohjelmat
- osaa suojata verkkoidentiteettiään ja yksityisyyttään
 - selaimen historiatietojen poistaminen
 - salasanojen käyttö
 - sosiaalisen median käyttö
- osaa toimia tekijänoikeus-, tietoturva- ja tietosuojaohjeiden ja -määräysten mukaisesti
 - oman materiaalin oikeudet
 - muiden tuottaman materiaalin hyödyntäminen vs. plagiointi
 - pankkiasiointi
 - palomuurit ja virustorjunta
- osaa tiedostojen eri säilytys- ja lähetysmuodot.

- tiedostomuodon valinta ja vaihtaminen esimerkiksi .docx, .pdf
- liitetiedoston lähettäminen
- tiedostojen pakkaaminen

3. Kuvankäsittely ja media

Oppimistavoitteet

- kuvaaminen
 - kuvaamisen perusteet ja kameran perustoiminnot
 - erilaiset kuvaussarjat kuten liikekuvat ja henkilökuvat
- kuvankäsittely
 - Adobe Photoshop –ohjelman perusteiden läpikäynti ja harjoittelu, kuvanmuokkaustehtävät
- esitysgrafiikka
 - Power Point –ohjelman perusteet
 - oman ammattialan esitys valokuvia apuna käyttäen

Toteutussuunnitelma Salpauksen Valma-koulutuksessa

Tämän koulutuksen osan osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla. Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, atk-luokka, verkko-oppiminen ja yritys- ja tutustumiskäynnit.

Oppimismenetelmistä yksilöllisellä ohjauksella ja tuella varmistetaan hopsien ja hojksien toteutuminen. Lisäksi opetusmenetelmiä ovat ryhmäopetus ja itseoppiminen kirjallisia, sähköisiä ja suullisia ryhmä- ja yksilötehtäviä tekemällä. Opettajan lisäksi ohjaajan resurssi on käytettävissä. Matematiikan perusteet voidaan suorittaa osana työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautumista.

2.2.1.3 Yhteiskunnassa tarvittava osaaminen

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tietää eduskunnan, hallituksen ja oikeuslaitoksen toimintaperiaatteet
- tuntee suomalaisen elinkeino- ja työelämän toimialoja, tuotantoa ja palveluja
- tutustuu toimintamahdollisuuksiinsa yhteisten asioiden hoitamisessa oppilaitoksessa, aktiivisena kansalaisena ja kuluttajana
- tarkastelee kolmannen sektorin ja maailmanlaajuisen toiminnan (globalisaation) vaikutuksia yhteiskunnassa
- ymmärtää omaa ja muiden kulttuurista moninaisuutta ja pohtii omaa identiteettiään.

Osaamisen arviointi

Opiskelija

Yhteiskunnassa tarvittava osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija:

- ymmärtää ja tuntee keskeistä yhteiskunnallista päätöksentekoa ja sen vaikutuksia yhteiskunnan toimintaan
- ymmärtää suomalaisen elinkeino- ja työelämän toimialojen merkityksen työllistymiselle
- arvioi monipuolisesti toimintamahdollisuuksiaan yhteisten asioiden hoitamiseen oppilaitoksessa sekä aktiivisena kansalaisena ja kuluttajana
- tuntee itseään kiinnostavan kansalaisjärjestön tai yhteiskunnallisen liikkeen toimintaa
- hankkii aktiivisesti tietoa yhteiskunnan monimuotoisuudesta ja arvostaa omaa identiteettiään suhteessa siihen.

Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytyt – merkinnän lisäksi.

Jos opiskelija suorittaa perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osa-alueita, se osaaminen arvioidaan yhteisten tutkinnon osien arviointia koskevien määräysten mukaisesti

1. Yhteiskuntataidot

Salpauksen Valma-koulutuksessa yhteiskuntataidot on sisällöltään sama kuin yhteisten tutkinnon osan, yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, yhteiskuntataidot osa-alue. Opinnot voidaan myöhemmin tunnustaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa.

Osaamistavoitteet ja arviointi

<https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/1984701>

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa toimia kansalaisena ja osallistua yhteiskunnalliseen päätöksentekoon
 - kansalaisen perusoikeudet ja velvollisuudet Suomessa: ikäraajat, vaalit, perusoikeudet, päätöksenteko, turvallisuus
- osaa toimia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteita noudattaen
 - yhdenvertaisuus, oikeusjärjestelmä
- osaa suunnitella ja hoitaa omaa talouttaan sekä arvioida siihen liittyviä riskejä
 - työvoimatoimisto, opiskelijan tuet, verotus, oman talouden hallinta
- hyödyntää sosiaalista mediaa aktiivisen osallistumisen keinona
 - sosiaalisen median käyttö tiedonhaussa ja vertailussa
- osaa käyttää yhteiskunnan tarjoamia palveluja ja toimia kuluttajana
 - yhteiskunnan palvelujen käyttäminen tarvittaessa

Toteutussuunnitelma Salpauksen Valma-koulutuksessa

Tämän koulutuksen osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Se voidaan suorittaa ATK-luokassa, teorialuokassa sekä vieraillemalla eri kohteissa koulun sisällä tai koulun ulkopuolella. Opetus ja ohjausmenetelminä käytetään mm. kontaktiopimista, projektiopimista, pelejä, simulaatioita, luentoja, itseoppimista, verkko-opimista, portfolioa, oppimispäiväkirjaa sekä erilaista yhteistoiminnallista oppimista. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.

2.2.2 Työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen, 10 – 20 osp

Opiskelija syventää tietoa käytännön työelämästä ja itselleen sopivista ammateista. Opiskelija selkiyttää ja vahvistaa henkilökohtaisia valmiuksiaan toimia eri ammateissa, työelämässä ja työssäoppimisessa työpaikoilla. Hän hankkii kokemuksia oppisopimuskoulutuksesta eräänä mahdollisena koulutusvaihtoehtona.

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- syventää tuntemusta valitsemistaan ammattialoista ja selkiyttää omia koulutustavoitteitaan sekä hankkii tietoa itseään kiinnostavista tutkinnoista
- selkiyttää ja parantaa ammatillisia valmiuksiaan ja edellytyksiään toimia tulevassa ammatissaan
- arvioi soveltuvuuttaan eri ammattialoille käytännön toiminnan kautta
- vahvistaa sosiaalisia taitojaan, joita tarvitaan työelämässä ja työssäoppimiseen valmentautumisessa
- hankkii tietoa työelämän eettisistä ja esteettisistä kysymyksistä
- tietää työlainsäädäntöön ja työelämän sopimuskäytäntöihin liittyviä perusasioita sekä omat oikeutensa ja velvollisuutensa työntekijänä
- tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyviä vaaroja ja terveyshaittoja sekä noudattaa työturvallisuusohjeita
- osaa ottaa vastaan ohjausta ja palautetta työpaikkaohjaajalta ja ohjaavalta opettajalta
- suunnittelee omaa työskentelyään ja toimii asetettujen tavoitteiden mukaan
- syventää oppisopimuskoulutuksen tuntemusta ja sen työsuhteperusteisuutta sekä on selvillä koulutusmuodon soveltuvuudesta itselleen.

Osaamisen arviointi

Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi, kun opiskelija:

- ymmärtää koulutuksen ja tehtyjen koulutusratkaisujen merkityksen oman elämän kannalta ja suhteessa eri ammattialojen vaatimuksiin
- löytää itseään kiinnostavan alan ja ammattinsa eri koulutus- ja työelämävaihtoehdoista
- toimii työpaikalla koulutukselleen ja ammatinvalinnalleen asettamien tavoitteidensa mukaisesti
- työskentelee vastuullisesti ja yhteistyökykyisesti työelämässä sekä haluaa kehittää itseään ja osaamistaan työpaikalla
- toimii työpaikalla sovittujen ammattieettisten periaatteiden mukaisesti ja ylläpitää tai edistää ympäristönsä viihtyisyyttä ja muuta esteettisyyttä
- toimii sovitusti työelämän keskeisten pelisääntöjen mukaan noudattaen työntekijän oikeuksia ja velvollisuuksia
- suojautuu oikein työhön ja työympäristöön liittyviä vaaroja vastaan ja torjuu vaaraa aiheuttavia tilanteita ennalta
- ottaa aktiivisesti vastaan palautetta ja toimii palautteen mukaisesti
- tekee päätöksen oppisopimuskoulutuksen soveltuvuudesta suhteessa omiin tavoitteisiin
- suorittaa työssäoppimiseen tai oppisopimukseen valmentautumisen sovitusti.

Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytty – merkinnän lisäksi.

Oppimistavoitteet Salpauksen Valma-koulutuksessa

Työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen on valmentavan koulutuksen se koulutuksen osa, jossa opiskelija saa monipuolisesti kokemusta työelämästä ja perehtyy mahdollisimman käytännönläheisesti työelämään. Opiskelija työskentelee aidoissa työympäristöissä, kehittää valmiuksia työssäoppimiseen ja kerää työkokemusta jatkosuunnitelmiensa laatimisen tueksi. Toteutusta suunniteltaessa ja hopsia laadittaessa lähdetään opiskelijan yksilöllisistä tarpeista ja valmiuksista.

Työelämään tutustumispaikka valitaan yksilöllisesti, myös tuetut esim. erilaiset työpajavaihtoehdot voivat olla tarkoituksenmukaisia opiskelijan lähtötilanne huomioon ottaen. Työelämävalmiuksien vahvistamisen lisäksi opiskelija oppii arvioimaan omia vahvuuksiaan ja kehittymistarpeitaan suhteessa työssäoppimiseen ja mahdolliseen opiskeluun oppisopimuskoulutuksessa. Opiskelija oppii myös arvioimaan, mitä tietoja ja taitoja vaaditaan, jotta työllistyminen jatkossa mahdollistuisi. Koulutuksen osa koostuu kahdesta osasta: matkalla työelämään valmennuspaketista ja työelämään tutustumisjaksosta. Työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen on sisällytetty ympäristöosaamisen perustietojen ja taitojen opiskelua. Opiskelija voi halutessaan suorittaa työturvallisuuskorttikoulutuksen ja -kokeen ennen työelämään tutustumisjaksolle menoa.

Sisältö Salpauksen Valma-koulutuksessa

1. Työelämätaidot

Osaamistavoitteet ja arviointi

<https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/1984701>

Oppimistavoitteet

- opiskelija osaa hakea itselleen työpaikkaa
 - hakee itsellensä työhöntutustumispaikkaa tai työpaikkaa ja saa sen
- osaa kuvata työehtosopimusjärjestelmää sekä tuntee työlainsäädäntöä ja tietää työsopimuksen keskeiset asiat
 - työsopimusjärjestelmään perehtyminen ja laillisen työsopimuksen tunnistaminen
- osaa perehtyä työpaikan toimintaan ja työtehtäviin sekä huolehtia työturvallisuudesta
 - tuntee yrityksen organisaation ja toimintamallit
 - huolehtii omasta ja työympäristönsä työturvallisuudesta ja siisteydestä
- osaa työskennellä työpaikassa ja kehittää osaamistaan
 - tekee työt sovitusti ja laadukkaasti

2. Matkalla työelämään

Oppimistavoitteet

- tutustuminen ammattien työnkuviin tavoitteena löytää itselle sopiva ammattiala

- työelämään tutustumispaikan haun harjoittelu, työnhakuvalmiuksien vahvistaminen
- oman työelämään tutustumisjakson suunnittelu, omien ammatillisten tavoitteiden pohtiminen
- minä työntekijänä, oma rooli työyhteisön jäsenenä
- oppisopimuskoulutus vaihtoehtona ammatillisen perustutkinnon hankkimiseen
- työelämässä tarvittavat yhteistyötaidot esim. asiakaspalvelutaidot
- sosiaaliset taidot työelämässä ja ammattietiikka
- palautteen antaminen ja vastaanottaminen, itsearviointi
- työelämään valmentautumisen kansio (sopimukset, työajat, vakuutukset, laki nuorille sopivista töistä, työelämään valmentautumisen arviointikäytännöt)

3. Työelämään tutustuminen TET

Oppimistavoitteet

- opiskelija hankkii itsenäisesti tai opettajan tai taitovalmentajan avustamana työelämään tutustumispaikan
- työpaikalla työskenteleminen tavoitteiden mukaisesti
- työpaikalla tapahtuva oppiminen
- palautteen antamisessa ja vastaanottamisessa harjaantuminen
- työympäristöön soveltaen kestävän kehityksen ekologisten, taloudellisten, sosiaalisten sekä kulttuuristen periaatteiden huomioiminen

Toteutussuunnitelma Salpauksen Valma-koulutuksessa

Koulutuksen osa suoritetaan pääosin työelämään tutustumalla, myös Salpauksen työelämälähtöiset oppimisympäristöt ovat mahdollisia työelämään tutustumispaikkoja samoin alueella toimivat työpajat. Matkalla työelämään valmennusjakson oppimisympäristöinä toimivat myös valmentavan koulutuksen luokkatilat, pienryhmätilat, verkko-oppimisen alustat, asiantuntija- yrityskäynnit sekä erilaiset opintoretet.

Työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautumiseen keskeisin oppimisen menetelmä on työssä oppiminen käytännön työtehtäviä tehden. Työelämään tutustumisjakson tavoitteisiin pääsemistä tukevat erilaiset oppimispäiväkirjat ja oman sähköisen portfolion ja/tai blogin työstäminen hyödyntäen tieto- ja mobiilitekniiikan keinoja. Opettajien ja ohjaajien työpaikkakäynnit takaavat riittävän yksilöllisen ohjauksen ja mahdollistavat jatkuvan palautteen antamisen ja opiskelijan itsearviointitaitojen karttumisen. Yhteyttä pidetään myös sähköisiä apuvälineitä hyödyntäen. Oppimismenetelmänä myös vertaistuki ja muiden opiskelijoiden kanssa toteutettavat ryhmäkeskustelut (oppilaitoksessa tai sähköisesti), joissa puretaan omia kokemuksia työelämäjaksolta antavat oppijalle palautetta omasta oppimisesta. Hops ja hojks keskusteluissa kootaan yhteen opitut asiat ja pohditaan, miten työelämätaitoja edelleen vahvistetaan.

Oppisopimuskoulutukseen suuntavan opiskelijan kanssa selvitetään työelämään tutustumispaikan mahdollisuuksia käynnistää oppisopimuskoulutus ja solmia määräaikainen työsopimus Valma-koulutuksen jälkeen perehdyttämällä työntäjä oppisopimuskoulutuksen käytäntöihin. Myös koulutustarkastajat otetaan selvitystyöhön mukaan heti alussa

Matkalla työelämään valmennuspaketin oppimismenetelmiä ovat ryhmäopetus- ja ohjaus, pienryhmäopetus, itseoppiminen kirjallisia ja suullisia ryhmä- ja yksilötehtäviä tekemällä, yhteistoiminallinen oppiminen, verkkoavusteinen oppiminen, videointi,

työpaikkakäynnit ja asiantuntijavierailut, Jakson aikana on mahdollista kohdistaa opettajan ja ohjaajan tukea ja ohjausta yksittäisesti opiskelijan tarpeiden mukaisesti.

2.2.3 Arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistaminen, 10 – 20 osp

Opiskelija vahvistaa arjen toimintoihin ja kodin hoitamiseen liittyviä tietoja ja taitoja sekä saa valmiuksia omassa elämässä selviytymiseen ja osallisuuteen yhteiskunnassa. Opiskelija kehittää kuluttaja- ja talousosaamistaan ja edistää omaa hyvinvointiaan terveellisten ruokailutottumusten ja elämäntapojen avulla. Hän osaa huolehtia omasta toimintakyvystään ja tietää, kuinka voi viettää vapaa-aikansa omaa hyvinvointiaan edistävällä tavalla. Opiskelija on tietoinen taiteen, kulttuurin, kädentaitojen ja liikunnan harrastamisen sekä sosiaalisista suhteista huolehtimisen merkityksestä terveyttä ja hyvinvointia tukevana voimavarana.

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa omat voimavaransa ja vahvistaa toimintakykyään sekä hyvinvointiaan
- perehtyy yhteiskunnan tarjoamiin palvelujärjestelmiin ja palveluihin
- toimii eri tilanteissa yhteistyössä muiden kanssa käytöstapoja ja tapakulttuuria noudattaen
- tunnistaa oman vuorokausirytmensä ja osaa mukauttaa sen opiskelun ja työelämän tarpeisiin
- hankkii tietoja ja taitoja, joiden avulla tekee oman elämänsä taloudellisia päätöksiä
- suunnittelee ja mahdollisesti tekee arkielämäänsä ja itsenäiseen asumiseen liittyviä valintoja, päätöksiä ja hankintoja
- ymmärtää, miten hygienia vaikuttaa terveyteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin
- osaa huoltaa vaatteensa
- tuntee turvalliset, vastuulliset ja kestävät toimintatavat opiskelu- ja asuinympäristössään
- suunnittelee kodin ruokaostokset ja valmistaa kotiruokaa
- tutustuu erilaisiin liikunta- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin
- tutustuu taide- ja kulttuuripalveluiden ja tapahtumien tarjontaan
- saa valmiuksia kädentaitojen käyttämiseen arjen toiminnoissa
- ymmärtää sosiaalisten suhteiden merkityksen hyvinvoinnille.

Osaamisen arviointi

Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi, kun opiskelija:

- ottaa kykijensä mukaan vastuuta itsestään ja omasta toiminnastaan sekä huolehtii oman elämänsä arjen sujumisesta
- osaa käyttää omatoimisesti yhteiskunnan tarjoamia palveluja omien tarpeidensa mukaisesti
- toimii yksilönä ja ryhmässä vastuullisesti sekä tasa-arvoa ja turvallisuutta edistävästi
- toimii hyvien käytöstapojen mukaisesti ja käyttäytyy asiallisesti
- osaa suunnitella ajankäyttöään ja noudattaa sovittuja aikatauluja
- tekee toteuttamiskelpoisen suunnitelman oman talouden hoitamisesta ja toimii sen mukaisesti

- huolehtii henkilökohtaisesta hygieniastaan, pukeutumisestaan ja muusta ulkoisesta olemuksestaan
- huoltaa vaatteensa hoito-ohjeiden mukaan
- huolehtii opiskelu- ja asuinympäristön siisteydestä ja turvallisuudesta
- valmistaa tai valitsee terveellistä ja taloudellista ruokaa kestävästä toimintatavasta noudattaen
- laatii itselleen terveellisiä elämäntapoja ja vapaa-aikaa koskevan suunnitelman oman hyvinvointinsa edistämiseksi ottaen huomioon voimavaransa ja tarpeensa
- käyttää ja soveltaa kädentaitojaan monipuolisesti arjen toiminnoissa
- hakeutuu sosiaaliseen kanssakäymiseen muiden kanssa itselleen sopivalla tavalla ja ylläpitää sosiaalisia suhteita ja verkostoja.

Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytyt – merkinnän lisäksi.

Oppimistavoitteet Salpauksen Valma-koulutuksessa

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistamisen koulutuksen osassa opiskelijalla on mahdollisuus hankkia monipuolisesti tietoja ja taitoja vahvistaakseen oman elämänsä hallintaa, oppiakseen kodin hoitamista, arjessa tarvittavia käden taitoja sekä kasvaakseen osallisuuteen yhteiskunnassa. Opintojen käytännönläheisyys auttaa nuorta saavuttamaan riittävän tietotaidon omassa elämässä selviytymiseen. Nuori perehtyy myös yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin ja oppii käyttämään niitä. Taide ja kulttuuri opinnot ovat yhteneväiset ammatillisen peruskoulutuksen yhteisten opintojen kanssa. Arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistamisen opinnot suunnitellaan yksilöllisesti opiskelijan tarpeiden mukaan hops ja hojks työkentelyn käynnistyessä. Opintojen edetessä opiskelija oppii arvioimaan omia taitojaan ja kehittymistarpeitaan.

Sisältö Salpauksen Valma-koulutuksessa

1. Asuminen ja arki

Oppimistavoitteet

- osaan hoitaa omaa talouttani ja rahankäyttöä
- minulla on oma tili ja verkkopankkitunnukset
- osaan asioida viranomaistahojen kanssa terveyteeni ja hyvinvointiini liittyvissä asioissa
- osaan käyttäytyä erilaisten tilanteiden vaatimalla tavalla
- noudatan sovittuja aikatauluja
- osaan huolehtia henkilökohtaisesta hygieniasta
- osaan käsitellä ja kierrättää kotitalouden jätteitä
- osaan hoitaa asunnon hankintaan liittyvät asiat ja tiedän talon järjestyssäännöt (vuokrasopimus, asukkaan vastuut ja velvollisuudet, taloyhtiön järjestyssäännöt)
- osaan suunnitella ajankäyttöäni opiskelussa ja kotona
- osaan huolehtia vaatteistani ja kodin siisteydestä
- osaan tehdä kodin pieniä huoltotöitä

2. Oma hyvinvointi voimavarana

Oppimistavoitteet

- omaan hyvinvointiin liittyvät voimavarat, vahvuudet ja kehittämistarpeet
 - psyykinen hyvinvointi (elämänhallintataidot, ongelmanratkaisutaidot, selviytymistaidot, itsetuntemus ja tunnetaidot, mielen hyvinvointi ja oma jaksaminen)
 - fyysinen hyvinvointi (itsestä huolehtiminen, levon ja unen tasapaino, arjen rytmi, terveellisen ravinnon ja ruokailutottumusten merkitys omalle hyvinvoinnille, liikunnan merkitys omalle hyvinvoinnille)
 - sosiaalinen hyvinvointi (ihmissuhdetaidot, vuorovaikutustaidot, perhe, kaverit, turvaverkostot)
- oman hyvinvoinnin edistämisen suunnitelman tekeminen ja sen toteuttaminen
- oman suunnitelman perusteella oman elämäntilanteen arviointi ja omien päätösten vaikutus tulevaisuuteen

Toteutussuunnitelma

- opintojaksossa opiskelija arvioi omaa psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointiaan.
- opiskelijan pohdintaa tuetaan henkilökohtaisilla ja ryhmäkeskusteluilla.
- näiden keskusteluiden ja oman pohdintansa perusteella opiskelija arvioi tämänhetkisiä kehittämiskohteitaan ja laatii itselleen yhdessä opettajan/ohjaajan kanssa kehityssuunnitelman.
- opiskelija seuraa suunnitelman toteutumista ohjauskeskustelujen ja omien havaintojensa perusteella sekä päivittää suunnitelmaa tarpeen mukaan.
- opintojakson loppuvaiheessa opiskelija reflektoi omaa prosessiaan ja mietti itselleen tulevaisuuden toimintasuunnitelmaa.

3. Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto

Osaamistavoitteet ja arviointi

<https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/1984701>

Oppimistavoitteet

- osaa laatia itselle terveellisiä elämäntapoja, työkykyä ja liikuntaa edistävän suunnitelman ja toimia sen mukaisesti, osaa edistää ja ylläpitää opiskelu-, toiminta- ja työkykyään
 - osallistuu alkutesteihin ja haastatteluun sekä pitää elämäntapapäiväkirjaa ja tekee niiden tulosten perusteella henkilökohtaisen hyvinvointisuunnitelman, jota päivitetään säännöllisesti
- ottaa huomioon ravitsemuksen merkityksen terveydellä että tupakoinnin ja päihteiden haittavaikutukset
 - pitää TET-jaksolla ravintopäiväkirjaa ja tekee sen pohjalta omien ravintotottumusten arvioin ja kehityssuunnitelman
 - hakee tietoa tupakoinnin ja päihteiden terveysvaikutuksista ja pyrkii edistämään terveyttään hakemansa tiedon pohjalta
- osaa kuvata mielenterveyden, seksuaaliterveyden ja ihmissuhteiden merkityksen ihmisen hyvinvoinnille

- perehtyy tärkeimpien ihmissuhteiden mielenterveyden ja seksuaaliterveyden välisiin yhteyksiin
- osaa edistää oppilaitosyhteisön hyvinvointia
 - osallistuu oppilaitoksessa järjestettäviin teemapäiviin, SAKU-toimintaa sekä oppilaitoksen muuhun hyvinvointitoimintaan osallistujana ja/tai suunnittelijana ja järjestäjänä
- osaa toimia turvallisesti ja ergonomisesti, ehkäistä tapaturmia, toimia ensiaputilanteissa sekä hakea apua
 - noudattaa oppilaitoksen työturvallisuusohjeita ja harjoittelee sekä käyttää työkuormitusta vähentäviä työtapoja
 - hallitsee oman alansa ja yleiset ensiaputaidot

Toteussuunnitelma

Tämän koulutuksen osa osaaminen hankitaan suullisilla ja kirjallisilla tehtävillä mm. hyvinvointisuunnitelma, ravintopäiväkirja ja käytännön toiminnalla liikunnassa, harrastustoiminnassa ja työssäoppimisessa.

4. Taide ja kulttuuri

Salpauksen Valma-koulutuksessa taide ja kulttuuri 3 osp on sisällöltään sama kuin yhteisen tutkinnon osan, sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen , taide ja kulttuuri osa-alue. Valma-koulutuksen taide- ja kulttuuriopinnot ovat laajuudeltaan enintään 3 osp. Opinnot voidaan myöhemmin tunnustaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa.

Osaamistavoitteet ja arviointi

<https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/1984701>

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa tunnistaa taiteen ja kulttuurin eri ilmenemismuotoja ja osaa hyödyntää niitä
- ymmärtää taiteen- ja kulttuurin merkityksen
 - tuntee alan historiaa, perinteitä ja muuttuneita käytäntöjä sekä vertailee niitä muiden kulttuurien piirteisiin
 - tunnistaa eri kulttuurien välisiä eroja työpaikkakäyttäytymisessä
 - hyväksyy erilaisuutta ja toimii suvaitsevaisuuden ja tasa-arvon lisäämiseksi omassa työskentely-ympäristössään
- osaa tutkia, ilmaista ja tulkita kulttuurista todellisuutta (esimerkiksi musiikin, teatterin, kirjallisuuden, median, tanssin, kuvataiteen tai käsityön keinoin)
 - on tietoinen taidehistorian suuntaviivoista
 - osallistuu taide- ja kulttuuritapahtumiin, osaa antaa niistä asiallista ja kriittistä palautetta
 - tulkitsee muiden tekemiä eri taiteenalojen teoksia esim. taidenäyttelyissä
 - valmistaa omia tuotoksia eri tekniikoilla osoittaen omaa ideointikykyä
- osaa arvioida ja soveltaa monimuotoista suomalaista kulttuuriperintöä ja oman alansa vakiintuneita käytäntöjä.
 - tuntee alan käsityöperinteen
 - hakee tietoa alan ajankohtaisista suuntauksista ymmärtäen sen vaikutukset elinympäristön viihtyisyyteen

- osaa noudattaa kulttuurisesti kestävästä kehityksen periaatteita ja ymmärtää valintojensa kulttuuriset vaikutukset.
 - arvostaa ja vaalii kulttuuriperintöä, huolehtii ympäristön siisteydestä
- osaa kehittää taiteelle ominaisten esittämisen tapojen ja materiaalien, oman ilmaisun, suunnitteluprosessien, palvelu- ja tuotemuotoilun ja estetiikan tuntemustaan alalla ja soveltaa hankkimaansa taiteen ja kulttuurin osaamistaan omassa työssään.
 - suunnittelee alan jonkin työvaiheen yksityiskohdan kuvallisesti ja kirjallisesti
 - osallistuu eri yhteistyökumppaneiden kanssa oppilaitoksen ulkopuolella järjestettävien tapahtumien järjestämiseen mahdollisuuksien mukaan, esim. Saku-kulttuurikilpailut

Toteutussuunnitelma

Tämän koulutuksen osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Osa tunteista voidaan integroida mm. yrityskäynteihin. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla. Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, koulun muut tilat, verkkokurssi, blogi ja työssäoppimispaikka.

4. Ruuanvalmistus

Oppimistavoitteet

- osaan suunnitella ja valmistaa monipuolisen ja terveellisen aamupalan
- osaan suunnitella ja valmistaa ravitsemussuositusten mukaista arkiruokaa (esim. keitto, laatikko-, jauheliha-, broileri-, kala- ja kasvisruoka)
- osaan valmistaa helppoja jälkiruokia (esim. rahka, ohukaiset, pannukakku, jälkiruokakiisseli, -keitto tai –kastike)
- osaan valmistaa tavallisimpia kotileivonnaisia (esim. vehnänen, kääretorttu, marjatms. piirakka, sämpylät, teeleivät)
- osaan suunnitella ja valmistaa ruokia tai leivonnaisia pieniin kodin juhliin
- osaan suunnitella ja valmistaa jotakin kansainvälistä ruokaa
- tunnistan tavallisimpien erityisruokavalioiden erityispiirteitä
- osaan etsiä ravitsemukseen ja ruoanvalmistukseen liittyvää tietoa kotimaisilta verkkosivuilta ja suhtaudun kriittisesti niiden tietolähteisiin

5. Ammatilliset kädentaidot

Oppimistavoitteet

- osaan huolehtia työturvallisuudesta
- osaan noudattaa ohjeita
- osaan pitää työympäristön siistinä
- olen tutustunut erilaisiin materiaaleihin ja valmistustekniikoihin
- olen toteuttanut myytävän tuotteen
- olen ideoinut tai kehittänyt myytävää tuotetta

Toteutussuunnitelma

Toteutussuunnitelma Salpauksen Valma-koulutuksessa

Arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistamisen koulutuksen osan osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja menetelmiä monipuolisesti käyttäen mahdollisimman käytännönläheisesti. Oppimisympäristönä toimii koko Koulutuskeskus Salpaus, oppilaitoksen luokkahuoneet, opetuskeittiöt, työsalit, pienryhmätilat, alueen työpajat, verkko-oppimisen alustat, blogit, portfoliot, yrityskäynnit, erilaiset retket ja tutustumiskäynnit, messut, museot ja tapahtumat.

Oppimismenetelmistä yksilöllisellä ohjauksella ja tuella varmistetaan hopsien, hojksien toteutuminen ja mahdollisesti niiden tarkentaminen opiskeluvuoden aikana. Myös ohjaajien työpanos on käytettävissä opiskelijoiden yksilölliseen ohjaamiseen. Myös teoriaopiskelu, työsalityöskentely, pienryhmäopiskelu mahdollistaa tavoitteisiin pääsemisen. Koulutuksen osan toteutus edellyttää mahdollisimman laajasti oppilaitoksen ulkopuolisiin palveluihin ja mahdollisuuksiin tutustumista. Opetusmenetelminä lisäksi ryhmäopetus- ja ohjaus, itseoppiminen kirjallisia ja suullisia ryhmä- ja yksilötehtäviä tekemällä, oppimispäiväkirjat, yhteistoiminnallinen oppiminen, työpajatyöskentely, verkkoavusteinen oppiminen, videointi, projektioppiminen, itsearviointi ja jatkuvan palautteen käsittely, tutustumis- ja vierailukäynnit.

Ohjausta voidaan tukea erilaisilla mobiileilla sovelluksilla.

2.2.4 Ammatillisen perustutkinnon osat tai osa-alueet, 0 – 10 osp

Opiskelija voi henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti suorittaa ammatillisen perustutkinnon tutkinnon osia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, jos opiskelijalla on siihen valmiuksia ja hänellä on edellytyksiä saavuttaa niiden ammattitaitovaatimuksia (ammatilliset tutkinnon osat) tai osaamistavoitteita (yhteiset tutkinnon osat)

Osaamisen arviointi

Suoritettujen tutkinnon osat/osa-alueet arvioidaan siten, kuin niitä koskevissa perustutkintojen perusteissa määrätään.

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- toteuttaa henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaansa omien tarpeidensa, kiinnostuksiansa ja valmiuksiansa mukaan tekemällä yksilöllisiä valintoja. Tavoitteena on valmentavan koulutuksen jälkeen suorittaa ammatillinen perustutkinto.
- osaa valita oppilaitoksen tarjonnasta itselleen sopivia opintoja tutkintoon johtavista ammatillisista opinnoista ja/tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueista.

Opintojen sisältö, oppimisympäristöt ja opetusmenetelmät määräytyvät perustutkinnon opetussuunnitelmien mukaisesti.

2.2.5 Vapaasti valittavat koulutuksen osat, 0 – 5 osp

Vapaasti valittavien koulutuksen osien avulla opiskelija voi saada vahvistusta urasuunnitteluunsa ja lisävalmiuksia tuleviin ammatillisiin opintoihin oman suuntautumisensa mukaan.

Opiskelija voi henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti suorittaa vapaasti valittavia koulutuksen osia omien yksilöllisten tarpeiden, kiinnostuksen ja valmiuksien mukaan koulutuksen järjestäjän paikallisesta tarjonnasta ja/tai muusta (alueellisesta) tarjonnasta. Vapaasti valittavat koulutuksen osat voivat koostua yhdestä tai useammasta osasta.

Vieraskielisille opiskelijoille voidaan järjestää myös oman äidinkielen opetusta, jonka tavoitteena on huolehtia siitä, että he ymmärtävät toiminnallisen kaksikielisyyden merkityksen ja arvostavat oman äidinkielen osaamista myös ammatillisissa yhteyksissä.

Osaamisen arviointi

Koulutuksen järjestäjän itse päättämille vapaasti valittaville osaamistavoitteille määritellään osaamisen arviointi ja laajuus osaamispisteinä.

Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytyt – merkinnän lisäksi.

Salpauksen Valma-koulutuksessa opiskelijalla on mahdollisuus sisällyttää opintoihinsa seuraavat korttikoulutukset:

- ensiapu EA1, peruskurssi, 1 osp
- hygieniaosaamiskoulutus ja –testi, 1 osp
- työturvallisuuskorttikoulutus ja koe, 1 osp

3 LIITE 1. Valma-koulutuksen polut

VALMA, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus 60 osp

■ Pakollinen koulutuksen osa 10 osp

Ammatilliseen koulutukseen
orientoituminen ja työelämän
perusvalmiuksien
hankkiminen
10 osp

Valinnaiset koulutuksen osat 50 osp

■ Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen 10-30 osp

■ Arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistaminen 10-20 osp

■ Vapaasti valittavat koulutuksen osat 0-5 osp

■ Työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen 10-20 osp

■ Ammatillisen perustutkinnon osat ja osa-alueet 0-10 osp

